

**UCHWAŁA NR XXIII/193/20
RADY MIEJSKIEJ W MICHAŁOWIE**

z dnia 26 listopada 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na
2021 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378) w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, poz. 1818, M. P. z 2020 r. poz. 164) Rada Miejska w Michałowie uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Michałowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie od dnia 01 stycznia 2021 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Michałowie

Maria Bożena Ancipiuk

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2021 ROK

Rozdział 1.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 zwany dalej „Programem” określa zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwanej dalej ustawą.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został opracowany na podstawie:

1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.).
2. Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 r.
3. Zarządzenia Nr 149/16 z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Michałowie.
4. Diagnozy problemów społecznych przeprowadzonej wśród uczniów i mieszkańców Gminy Michałowo, zrealizowanej w grudniu 2017 roku na zlecenie Urzędu Gminy w Michałowie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok jest zbiorem działań, które będą realizowane w Gminie Michałowo w ramach zadań własnych wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.).

Badanie „Diagnoza problemów społecznych wśród uczniów i mieszkańców Gminy Michałowo” została zrealizowana w grudniu 2017 roku na zlecenie Urzędu Gminy w Michałowie. Raport zawiera wyniki badania społecznego przeprowadzonego wśród:

- 151 uczniów w Gminie Michałowo

- 137 mieszkańców Gminy Michałowo (powyżej 18 roku życia)

oraz analizę danych zastanych na temat charakterystyki systemu pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz uzależnionym od alkoholu i narkotyków na terenie Gminy Michałowo. Realizacja badania lokalnego wskazała podstawowe dane na temat wiedzy, postaw oraz opinii uczniów i mieszkańców na temat uzależnienia od alkoholu, narkotyków i zjawiska przemocy, ale również pokazała możliwe kierunki zmian.

Źródłem finansowania zadań zawartych w niniejszym programie są środki finansowe z budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Przewidywane środki z tego tytułu w 2021 r. wynoszą: 120.000,00 zł

Rozdział 2.

Podstawowe zadania programu

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.) do zadań własnych gminy należy:

- 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.**

Cel: Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych.

Planowane działania:

- 1) zwiększenie dostępności niezbędnych oddziaływań terapeutycznych poprzez działanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin,
- 2) zapewnienie dostępu do bezpłatnej terapii uzależnień i współuzależnień realizowanej przez Poradnię

Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Białymstoku,

- 3) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- 4) finansowanie opinii biegłych sądowych tj. psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnienia,
- 5) dofinansowanie interdyscyplinarnych szkoleń dla pracowników punktów konsultacyjnych w zakresie różnych problemów, które mogą wystąpić w rodzinie alkoholowej.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel: Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z ww. rodzin.

Planowane działania:

- 1) szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, szkolenia zwiększające kompetencje w zakresie pomagania rodzinom, w których dochodzi do przemocy, podejmowane w szczególności przez funkcjonariuszy Policji, nauczycieli, pracowników socjalnych oraz służby zdrowia,
- 2) kierowanie osób doznających przemocy w rodzinie do specjalistycznych miejsc pomocy dorosłym i dzieciom, grup samopomocowych i terapeutycznych oraz ewentualne dofinansowanie działalności tych jednostek,
- 3) współpraca i wymiana doświadczeń z Policją, Miejsko Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, przedstawicielami ochrony zdrowia, szkołami, osobami fizycznymi, pozostałymi instytucjami działającymi na terenie Gminy oraz organizacjami realizującymi programy przeciwdziałania przemocy domowej,
- 4) prowadzenie programów przeciwdziałania przemocy w szkołach realizowanych w szczególności poprzez warsztaty dla dzieci, przedstawienia teatralne, itp.,
- 5) prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc oraz członkami ich rodzin, realizacja Procedury „Niebieskiej Karty”,
- 6) kierowanie wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe oraz wniosków do innych instytucji o interwencję w sprawie osób stosujących przemoc w rodzinie, kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na leczenie odwykowe,
- 7) tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic środowiskowych, socjoterapeutycznych dla dzieci, w tym z rodzin z problemem alkoholowym (szkolenia osób zajmujących się pracą w świetlicach).

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

Cel: Pogłębienie świadomości nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu i innych substancji uzależniających oraz przemocy.

Planowane działania:

- 1) prowadzenie edukacji dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy,
- 2) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- 3) wspieranie realizowanych w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz rodziców na temat wszystkich uzależnień,
- 4) propagowanie zdrowego sposobu spędzania czasu wolnego poprzez zwiększenie ilości zajęć pozalekcyjnych, zwłaszcza sportowych,
- 5) organizowanie konkursów plastycznych, wiedzy oraz sportowych promujących zdrowy styl życia bez używek,
- 6) wspieranie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze edukacyjnym, sportowym, kulturalnym i rekreacyjnym, angażujących wiele grup danej społeczności (młodzież, rodziców, wychowawców, sprzedawców

- napojów alkoholowych, samorząd),
- 7) współfinansowanie lub finansowanie wycieczek, obozów i kolonii z działaniami profilaktycznymi,
 - 8) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli itp.,
 - 9) finansowanie szkoleń dla pracowników DPS – ów z zakresu rozpoznawania problemów alkoholowych,
 - 10) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz podejmowanie działań interwencyjnych wobec firm zajmujących się promocją i reklamą napojów alkoholowych skierowaną do młodzieży,
 - 11) tworzenie sieci punktów z informacjami o ofercie pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych: tablice informacyjne w ośrodku zdrowia, ośrodku pomocy społecznej, sołectwach, komisariacie, parafiach, punkcie konsultacyjnym, prasie lokalnej, na tablicach ogłoszeń itp.,
 - 12) edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej, aktywny współdział samorządów lokalnych w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych; wzmocnienie w ten sposób zewnętrznego wizerunku gminy jako aktywnej w tym obszarze,
 - 13) prowadzenie kampanii edukacyjnych związanych z zagrożeniem nietrzeźwości kierowców.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Cel: Poszerzenie i urozmaicenie działań o charakterze profilaktycznym.

Planowane działania:

- 1) edukacja mieszkańców gminy w zakresie profilaktyki uzależnień poprzez publikacje w miejscowej gazecie, na stronie internetowej Gminy Michałowo,
- 2) pomoc w propagowaniu zdrowego i trzeźwego spędzania wolnego czasu dla osób wychodzących z problemu nadużywania alkoholu oraz członków ich rodzin,
- 3) wspomaganie działalności grup samopomocowych,
- 4) wspieranie działalności świetlic wiejskich i środowiskowych realizujących zadania programowe,
- 5) dofinansowanie innych podmiotów, których forma działalności ma za zadanie pracę z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz członkami ich rodzin (np. poradnie terapii uzależnień i współuzależnień itp.),
- 6) wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w domach pomocy społecznej,
- 7) organizacja wypoczynku z elementami profilaktyki dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
- 8) zwrot kosztów podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w szczególności zwrot kosztów podróży poniesionych w związku z uczestnictwem w szkoleniach.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

7. Ograniczenie dostępności alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem osób nieletnich, systematyczna kontrola działalności gospodarczej w zakresie obrotu napojami alkoholowymi.

Cel: Przeciwdziałanie naruszeń przepisów prawa.

Planowane działania:

- 1) skuteczna i konsekwentna kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych mająca na celu eliminowanie przypadków dokonywania zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie, przestrzeganie zasad sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
 - 2) ograniczenie działań promujących picie alkoholu przez młodzież,
- ograniczenie dostępu i łatwości nabywania alkoholu poprzez działania edukacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych.

8. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Za udział w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Michałowie ustala się wynagrodzenie:
 - a) Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Michałowie – 250,00 zł brutto,
 - b) Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Michałowie – 170,00 zł brutto.
2. Wynagrodzenie o którym mowa w pkt 8.1 a,b przysługuje:
 - a) za udział w posiedzeniach komisji,
 - b) za przeprowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych.
3. Wynagrodzenie będzie wypłacane na podstawie listy obecności.
4. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Michałowie przysługuje również zwrot kosztów wyjazdów związanych z wykonywaniem pracy komisji w terenie oraz kosztów udziału w szkoleniach na zasadach określonych w rozporządzeniu dotyczącym ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Rozdział 3.

Opis realizacji programu w 2021 roku

1. Gminny Program jest realizowany przez:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

2. Czas realizacji zadania:

01.01.2021 – 31.12.2021

3. Obszar realizacji zadania:

Gmina Michałowo

4. Odbiorcy programu:

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców, a przede wszystkim do dzieci i młodzieży z Gminy Michałowo, a w szczególności do osób borykających się z problematyką.

- 1) wychowawczą (dysfunkcyjność w rodzinie)
- 2) zaburzeń emocjonalnych
- 3) zaburzeń osobowości (używanie substancji zmieniających świadomość, takich jak: alkohol, papierosy itp.).

5. Cel programu:

- 1) profilaktyka oświatowo – zdrowotna skierowana do dzieci i młodzieży z terenu Gminy Michałowo ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z grup ryzyka – alkohol i przemoc. Pokazanie i wpajanie dzieciom perspektywy zdrowego życia i drogi do satysfakcji osobistej bez używania alkoholu i innych substancji uzależniających. Uczenie dzieci pozytywnych wzorców zachowań i sposobów spędzania wolnego czasu,
- 2) pomoc osobom uzależnionym w wyjściu z uzależnienia.

6. Opis programu:

- 1) Profilaktyka – kontynuacja prowadzenia w szkołach działań promujących zdrowy sposób życia, takich jak: „Zachowaj Trzeźwy Umysł” i inne, uczestniczenie dzieci w spektaklach o problematyce uzależnień, organizacja wypoczynku zimowego i letniego z elementami profilaktyki.
- 2) Świetlice wiejskie, środowiskowe – organizacja miłego spędzania czasu wolnego, odrabiania lekcji, rozwijanie zainteresowań, zdobywanie wiedzy (z nastawieniem na działania wychowawcze i korygujące), których celem jest: wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa i poczucie własnej wartości, nauczenie radzenia sobie w trudnych sytuacjach, integracja grupy, rozładowanie napięć i emocji, rozwijanie umiejętności przeżywania radości z wygranej, podejmowania decyzji korzystania z możliwości wyboru, rozwiązywania konfliktów, kształtowanie pojęcia dobrej zabawy itp.
- 3) Działalność informacyjno – konsultacyjna – działanie Punktu Konsultacyjnego zlokalizowanego przy ul. Białostockiej 30A. Kontakt osobisty osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób, które z różnych powodów i przyczyn natury emocjonalnej i osobowościowej wykazują niedostosowanie społeczne. Kompetentna wiedza pomoże pokierować dalszymi krokami osób, którym potrzebna jest pomoc.

7. Miejsca i metody pracy:

Świetlice wiejskie, szkoły i placówki oświatowe oraz inne podmioty działające na rzecz dzieci i młodzieży: aktywna praca w zakresie rozwoju osobistego i zmiany zachowań z wykorzystaniem form zajęć: plastycznych, teatralnych, zabaw integracyjnych, sportowych, informatycznych z wykorzystaniem gier multimedialnych, popularyzujących książkę i czytelnictwo, konkursów, organizowanie wyjazdów profilaktycznych, itp.

8. Warunki realizacji programu:

Udostępnienie przez Gminę Michałowo zaplecza lokalowego, jak również zapewnienie kadry, która wykazuje wysoki poziom przygotowania merytorycznego oraz wysokie zaangażowanie ww. problematyką.

9. Monitoring i ewaluacja

1. Realizacja programu będzie monitorowana na podstawie analizy sprawozdań składanych przez realizatorów działań i projektów. Monitoring będzie polegał na sprawdzaniu zgodności działań z zapisami Programu i budżetem działania.

Ewaluacja będzie prowadzona po zakończeniu programu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

UZASADNIENIE

do uchwały Rady Miejskiej w Michałowie Nr XXIII/193/20 z dnia 26 listopada 2020 r. sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalany corocznie przez Radę Miejską.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwany dalej Programem skierowany jest do wszystkich osób zagrożonych, uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, w tym w szczególności do dzieci i młodzieży. Dostosowany jest do specyfiki zagrożeń i uzależnień od alkoholu występujących na terenie naszej gminy.

Realizacja zadań zawarta w Programie ma służyć rozwijaniu i wspieraniu różnorodnych form działalności edukacyjnej, kulturalnej na rzecz profilaktyki alkoholowej, w celu uświadomienia szkodliwości nadużywania alkoholu przez osoby z różnych grup i środowisk. Popularyzowanie i prowadzenie życia w trzeźwości, zmiana dotychczas występującego wzorca picia alkoholu i związanych z tym szkodliwych przyzwyczajzeń w szczególności wśród dzieci i młodzieży to jeden z ważniejszych celów przedstawionego Programu.

Program obejmuje łącznie tematykę przeciwdziałania problemom alkoholizmu oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ponieważ art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w całości wyczerpuje zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania obydwu tym zjawiskom. W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 jest zasadne.